

on prišel domov. Na tega Janeza se je obrnil Jožek, in Janez je res naredil vso pasjo opravilo za vožnjo, kakor je pač vedel in znal. Pri svojem mojstru se kaj takega ni nikdar učil, pri vojaških psih si pa ni upal te opravilo bolj natanko ogledati, ker se je bal, da ne bi ga prijeli za izdajalca, če prenatanko opazuje vojne skrivnosti. Pa je Janez vseeno pokazal, da ni bil zastoj v mestu.

Prva poizkušnja je pokazala, da je Janez rešil svojo nalogo prav mojstrsko. To je bilo toliko bolj neugodno za Sultana. Zakaj, naj je bil Sultan pri volji ali ne, kadar je bil Jožek pri volji — in to je bilo vsak dan — pa je moral Sultan pred voz. Z Milko sta ga vpregla, pa Ela pa Mirko sta sedla na voziček, pa hi, hi, hi! — skozi vas. Zadaj je pa prisedel še Jožek in kazal vsem ljudem svoje lepe bele zobe. Milka je bila pa najmočnejša, zato je pa morala voziti: modro kot vojak pri trenu.

Vojaki so odšli in vojaški psi z njimi. Podlipnikov Sultan se je moral pa še dolgo pokoriti, preden je bilo pozabljeno, kdaj je bil pasji tren v Loki.

Dr. Jakob Šilc:

Ofirova tehtnica.

ajdavnejši bogatin sveta je bil Ofir. Njegovo kraljestvo se je razprostiralo teden hodá ob Tigru. Imel je 2000 sužnjev, ki jim je ukazovalo sto nadzornikov — in imel povrh še veliko množino živine.

Zgodilo se je naslednje kmalu potem, ko je bil prvi človek izgnan iz raja. Solnce, ki prehodi s spremstvom planetov na leto šestdeset milijonov milj, še ni prestopilo mej prvotnega sveta, čeprav je hitelo neutr-goma. Tedanji ljudje še niso videli onega kraja, odkoder prihajajo in kamor se zopet vračajo duše; zaradi tega jih mnogo ni več verovalo v večno življenje kakor tudi ne v večno plačilo in kazen. Ta kraj se je kril že za zvezdami. Toda pri jasnem nebu se je še lahko videlo Jehovo (Boga), ki je sedel na zlatem prestolu z jaspisovimi stebri. Naokrog, višje in nižje (tako se je zdelo onim, ki so gledali z zemlje) so visele tehtnice za človeške zasluge. Kadar je kdo umrl, je izginila njegova tehtnica. Kadar se je pa kdo rodil, se je pokazala nova tehtnica, in tedaj je stala skledica, na kateri so ležali časni zakladi, z ono, na kateri so bili večni zakladi, v isti višini. Šele v teku življenja se je nagnila ena ali druga skledica.

Ker so pa ljudje večno življenje izgubili izpred oči, in je bilo časno življenje v onih časih prijetno, se je vsak trudil le za minljive zaklade in je bil tembolj vesel, čimbolj se je skledica nagibala na časno stran. Samo reveži, ki niso imeli niti ene lastne palme, in sužnji, ki so bili vedno te-

peni, so videli na nebu veliko obilico večnih zakladov in — so plakali nad sabo.

Tehtnica Ofirova se je vsako leto močneje nagibala na stran časnega imetka, in vsi so mu ga zavidali, a Ofir sam je bil zadovoljen.

Nekega dne (Ofir je bil tedaj že zelo star in se je moral opirati pri hoji na svoja pravnuka) so mu nadzorniki predložili račun o zadnjem štetju njegovega premoženja.

Bilo je 20.000 ovac, 10.000 goveje živine, 4000 kamel, 3000 sužnjev, 500 oslov, 100.000 mer riža, 10.000 mer olja in nešteta množina drugih reči.

Vsak posojeni sikel je prinesel bogatino 100 siklov; a kdor obresti ni plačal, je postal Ofirov suženj.

Kupci od zahoda, ki so kupovali pri Ofiru riž, cedrove deske in živalske kože, so priznali s prisego, da takega bogatina še ni bilo na zemlji.

In Ofir se je potolažil. Ko je solnce zašlo, je šel, oprt na oba vnuka, spat v izbo, ki je imela mesto strehe škrlatno nebo nad sabo.

Bil je to za Ofira velik dan, a za sužnje kakor drugi.

Kadar je zavel vroč veter od juga in je razgrnil preproge, je videl bogatin od daleč ognje, zažgane pri mlinih, ki jih je obračalo sto močno uklenjenih sužnjev. Če je kateri vstal ali si hotel zajeti vode iz luže, da bi si zmočil vroče ustnice, so ga bili oskrbniki s težkimi batinami od pete do glave.

In celo noč je bilo slišati od one strani ropotanje mlinov, rožljanje verig, pokanje bičev in vpitje sužnjev.

Le včasih je mlin naglo prenehal. To je bilo znamenje, da je kak suženj izdihnil svojo dušo. In tedaj je izginila njegova tehtnica z neba —

Ko je zavel hladnejši veter od severa, je videl bogatin na eni strani dolgo vrsto jam, kjer so spali njegovi sužnji. Od tam so prihajali k njemu vzdihni od dela utrujenih revežev, plakanje mater in cviljenje otrok. Včasih se je kdo — ki so ga drugi pritiskali in ker je bilo v jamah tesno — zbudil iz spanja in se je skobacal na vrh; tedaj so ga drugi kleli in ga suvali, da jim ne pustijo spati. Včasih je pa kdo padel v umazano lužo in je potopljuje se kričal. Drugim ni pustila spati huda golazen, in ti so sedeli ter so razgovarjali o lepših časih.

Tuinsem se je na nebu pokazala nova tehtnica, na kateri so stala večna in časna dela v isti višini. Tedaj je Ofir vedel, da se mu je rodil nov suženj. Razmišljajoč o tem, kar je videl in slišal, si je govoril, da je vse dobro.

Hotel se je zahvaliti za toliko dobrot in je dvignil oči k nebu. Tam na zlatem prestolu je sedel Jehova (Bog) z mirnim obličjem, zroč daleč, daleč, kjer so bliski njegovih pogledov ustvarjali nova nadstropja neskončnosti in velikanske svetove.

Tedaj si je mislil Ofir: »Kaj bo, ako Gospod pogleda name? Ali ne bi pod njegovim pogledom razpadla v prah vsa zemlja? Tedaj je zagledal

Ofir nad glavo Vsemogočnega tehtnico z napisom: »Tehtnica Ofirova«. Ena skledica, z večnimi zakladi, je bila lahka, da se je dvigala tako visoko, da ondi že ničesar več ni bilo. Druga skledica pa, z časnimi zakladi, se je neprenehoma nagibala nad zamišljenim čelom Stvarnikovim. Kolikorkrat je kak suženj zastokal ali počil bič ali zaplakala ženska, vsakokrat se je močneje nagnila skledica časnih zakladov.

Še trenutek — in Ofirova tehtnica udari Večnega...

Bogatin je odrevenel in začutil strašno bol. Zdelo se mu je, da je srečnejši od njega najbolj ranjeni suženj, ki je obdan v svoji luži z množico golazni.

Medtem je ropotal mlin, verige so zvenele, ljudje so vpili, in tehtnica Ofirova je padala čimdalje nižje.

Na vzhodu se je pokazal bel rob. Solnce ni moglo vziti nad zemljo iz strahu, da ne bi videlo, kakó Gospoda bije bogatinova tehtnica. Drevje je stisnilo svoje listje, ptiči so popadali na zemljo, a divje zveri so skrile svoje glave v pesku pustinje.

Ves svet je pričakoval velike nesreče...

Tedaj je rekel Ofir:

»Dohodke celega leta dam svojim sužnjem!...«

Na nebu se je zgenila tehtnica, in skledica časnih zakladov se je nekoliko dvignila, četudi je bilo še daleč od večnih zakladov.

Svet se je oddahnil, in pokazal se je rob solnca.

Ofir je sklical svoje oskrbnike in jim je ukazal, naj se jenja z vsem delom na današnji dan, potem pa naj privedejo predenj ujetnike.

Tehtnica se je iznova dvignila. — Ko so prišli začudeni in pobiti ujetniki, jim je rekel Ofir: »Okopljejo naj vas danes v čisti vodi, in rane vaše naj izlečijo z oljem.«

Tehtnica se je dvignila.

»Mesto svinjskega želoda boste dobili moke. Verige vam odvzamejo in nehajo vas pretepati. Dobite platna zase in za svoje žene in po dva sikla denarja!«

Tehtnica se je dvignila.

Ujetniki so začetkom molčali iz bojazni, morebiti je njih gospod ob pamet. Toda, ko so jim jeli deliti moko, olje, platno in po dva sikla denarja, se je razlegel krik treh tisoč ranjenih ljudi:

»Naj te Bog blagoslovi!... Naj ti da srečo!...«

Tehtnica se je vedno bolj zravnila da prave mere, in že se je videla skledica večnih zakladov, čeprav še jako visoko.

Ujetniki so se razkropili v bližnje mestece in so začeli kupovati igrač za deco. Ta je kupil bič, oni glinasto piščalko, drugi papirnatega vojaka ali klepetec.

Ko so se pa vrnili v svoje jame, se je slišalo nekaj nenavadnega. Mesto plakanja žensk in joka dece se je čulo smejanje, glasno vpitje, živžganje, pokanje z biči in žvegljanje.

Tehtnica Ofirova se je zravnavala naglo v ravno lego in bogatin je postal kot dete, ko pride na svet in ima toliko časnih zakladov kot večnih.

Celo Jehova (Bog), na katerega ušesa je prihajal le jok in tožbe, se je začudil, ko je zaslišal iz kraljestva Ofirovega smeh, blagoslavljanje, piskanje in čebljanje otrok.

Odtegnil je svoj pogled od neskončnosti, kamor se je bil zazrl, in je pogledal na Ofira.

Starec je padel, kakor bi bilo udarilo vanj sto gromov, in več se ni dvignil. Njegovo dušo, nedolžno kakor dete, je zgrabil nadzemski vihar in jo je odnesel v daljni kraj, kjer Adam z Evo uživa večno mladost, in kjer usmiljeni Abel tolaži na lastnih prsih s solzami oblitega bratomorca Kajna.

Dogodek z Ofirom je zaslovel po celem svetu, in še dolgo časa za njim je vladal po svetu strah božji.

(Poljski spisal Bol. Prus.)

Dr. Rud. pl. Andrejka:

Nekaj narodnih pripovedk iz kamniške okolice.

(Povedal Čehov oče¹ na Kolovcu.)

1. O babilonskem stolpu.

V starih časih, ko so govorili še vsi ljudje samo en jezik, so sklenili, da si sezidajo velik stolp, ki bi segal do neba. Zidali so ga dolgo, dolgo časa in ga slednjič dozidali tako visoko, da so čuli že prepevati nebeškega petelina. Žene teh mož so se pa veselile, da jim odslej ne bo treba več neštiti ognja — kurile bodo z zvezdami, ki si jih sklatijo z neba.

Dozidali so stolp slednjič tako visoko, da so predrli nebesni strop ter začeli lesti v nebesa. Nebeščanom se je pa že čudno zdelo, da srečavajo naenkrat toliko tujih obrazov. Naposled iztakne sv. Peter mesto, kjer je bil strop predrt. Hitro teče h Gospodu, sporočit to novico.

Ko Bog izve za predrznost teh ljudi, se razsrdi in sklene, da jim zmeša štrečno. Na stolpu je bilo treba semtertja še kakega popravila. Zato se zbero ljudje iznova, da bi še to popravili. A kako se prestrašijo, ko se

¹ Čehov dom je baje nekdanja Paleževina Jurčičevih Rokovnjačev. Oče Luka je danes star 82 let in živa zbirka pripovedk in pravljič, dasi ne zna ni pisati, ni brati. (Opomba urednika.)